

Presentació

La ràdio està experimentant un procés de transformació molt ampli i profund. L'impacte de les noves tecnologies digitals, de les xarxes de transmissió i dels nous mitjans i serveis de comunicació sonora sobre els territoris d'acció i d'expressió de la ràdio tradicional es preveu tan o més determinant que en la premsa i en la televisió. Com a mitjà de comunicació, els models d'organització i de programació de la ràdio, així com els dels llenguatges, continguts i usos, estan a les portes d'iniciar canvis que poden obrir expectatives de creativitat i d'expansió, però també molts interrogants i molts dubtes. Dubtes, per exemple, sobre l'adequació dels entorns reguladors, sobre la disponibilitat en el mercat de receptors digitals o sobre les oportunitats de negoci. Aquest número de *Quaderns del CAC* s'interessa per presentar un breu estat de la qüestió sobre la transformació de la ràdio a Europa, a Espanya i a Catalunya, i també per oferir judicis contrastats sobre l'evolució del mitjà de cara als pròxims anys.

El tema monogràfic s'estructura del més general al més particular. L'article de María del Pilar Martínez-Costa ("La ràdio digital a Europa: perspectives i evolució") aborda de forma extensa i documentada l'estat desigual de la digitalització del mitjà a Europa, sobretot a alguns països pioners, amb referències a la realitat internacional i també a la situació dels Estats Units i del Canadà. El mateix enfocament, però centrat en les diferents velocitats de digitalització a l'Estat espanyol, és aplicat per Carmen Peñafiel en la segona contribució al monogràfic ("La cara i la creu de la ràdio digital a Espanya"). Tot seguit, diferents valoracions sobre les perspectives de la ràdio digital ("El sector analitza la ràdio digital", de Rodríguez Madero). Josep M. Martí, des de la perspectiva de la programació, descriu i valora la situació actual de la ràdio a Catalunya, que considera pròxima a la saturació ("L'oferta radiofònica a Catalunya, entre la maduresa i la crisi"). Montse Bonet planteja i ressegueix els elements d'incertesa que travessa la ràdio local a Catalunya ("Qui tem la ràdio local?"). Tanca el monogràfic Joan M. Corbella amb una anàlisi sistemàtica ("La ràdio a Catalunya: usos i percepcions sobre el mitjà") dels resultats de l'enquesta del CAC de l'octubre del 2003, relatiu a les percepcions i preferències dels radiooients a Catalunya.

Finalment, aquest número inclou tres contribucions en la secció 'Observatori'. En primer lloc, una àmplia panoràmica de les iniciatives internacionals, promogudes per la UNESCO, en defensa de la diversitat cultural, a càrrec de Martí Petit ("La Convenció internacional sobre la diversitat cultural (UNESCO). Context, evolució i perspectives"). En segon lloc, un informe valoratiu sobre el que han estat els primers deu anys de la celebració a Barcelona del festival de cinema L'Alternativa, a càrrec de Fran Benavente ("Deu anys de L'Alternativa, festival de cinema independent de Barcelona: l'estètica de la resistència"). I en tercer lloc, unes notes a càrrec d'Anna Estrada sobre un estudi encarregat pel CAC sobre la qualitat de la llengua catalana a la televisió ("La qualitat de la llengua de la televisió en català: ressenya d'un estudi del grup Llengua i Mèdia").

Josep Gifreu
Director